

ING. KAMILO TONČIĆ *

Kad je riječ o čuvanju naše narodne umjetnosti u Dalmaciji i o njenom današnjem primjenjivanju u dnevnoj upotrebi, ne može a da se ne spomene jedno ime, koje je sa tom akcijom već decenijama usko spojeno.

Ime g. inž. Kamila Tončića, bivšeg direktora Srednje Tehničke i Obrtničke škole u Splitu, a sada inspektora za obrtničku nastavu u Primorskoj banovini, nesumljivo je najznačajnije u radu oko spasavanja one velike narodne umjetnosti, koja se je vjekovima izgradjivala u svim našim krajevima, Primorja i Zagorja, a koju moderno doba sa novim sredstvima i uslovima života neminovno uništava, a djelomično je već i uništila.

Inž. Tončić počeo je već pred nekih trideset godina da se najprije u teoriji, a zatim u praksi bavi proučavanjem naše narodne umjetnosti, pa je danas bez dvojbe jedan od prvih stručnjaka na tome polju u našoj državi, a i daleko izvan nje. U tom svom radu pokazao je jednu nesalomljivu energiju i postojanost koja se u našim krajevima rijetko može da susretne.

Tih ali odlučan, inž. Tončić je jedan od onih koji svoje misli bezuslovno uspejavaju da provedu u djelo, pa je stoga i mogao da zabilježi kroz posljednje decenije tolike uspjehe vrlo značajne za kulturni razvitak našeg obrtničkog pomlatka, a napose za održanje i očuvanje naše narodne umjetnosti.

Obrtnička škola u Splitu bila je začetak svih akcija, koje su se kod nas povele u cilju očuvanja narodne umjetnosti, a sve pod vodstvom g. inž. Tončića, prvoklasnog organizatora dobrih i korisnih akcija. U njoj se stvorio jedan široko razgranjeni rad pun uspjeha i najboljih rezultata.

Duh koji je pod vodstvom g. inž. Tončića dobila naša Obrtnička škola odgaja naše mlade obrtnike u jednom pravcu, koji ima mnogo dodira sa umjetnošću, što im obilno pomaže u njihovom budućem radu.

* Pretiskano iz *Naša narodna umjetnost*, Split, 1931, str. 15-16

Medjutim kao najveće djelo g. inž. Tončića možemo da označimo današnji Narodni muzej u bivšoj općinskoj palači na Narodnom Trgu u Splitu. G. inž. Tončić vlastitom inicijativom i u početku bez ičije pomoći počeo je sabiranjem narodnih umjetnina od prvog komada a danas je to jedan čitavi veliki muzej, koji pretstavlja jednu od najljepših ustanova u našem gradu.

Za dugo godina g. inž. Tončić sabirao je narodne umotvorine u prostorijama Obrtničke škole, a ta je škola u prvo doba bila raštrkana u nekoliko privatnih kuća, tako da se je htjela jedna doista rijetka energija da se u onakovoj situaciji pomišlja još i na ostvarenje muzeja. Muzej je ipak ostvaren i to u dimenzijama sa kojima možemo da se ponosimo i to ne samo s obzirom na broj nego i na kvalitet bezbrojnih najboljih originala.

Muzej je danas vlasništvo splitske općine, koja mu je stavila na raspolaganje svoju najljepšu zgradu i pretstavlja za nju i za građane Splita jedan veliki moralni i materijalni kapital.

Br.